

Indhold**Side 1**

Losseplads, rampe og rugbrød...

Side 3

Arbejdsmarkedet som omdrejningspunkt

Side 4Åbent Studiecenter -
Hvad sker der her?**Side 6**Mobiltelefonen i
danskundervisningen**Side 7**

Besøg i den fynske hovedstad

Side 8Lovændringer en masse
Her finder du os**Losseplads, rampe og rugbrød...***Af Anne Vind Andersen, jobguide*

Da Hasan Bakhtiar første gang mødte op som frivillig i Kirkens Korshær for 4 år siden, talte han ikke et ord dansk. Men spørgsmål som "hvad hedder du, og hvor kommer du fra?" blev der ikke brugt meget tid på. De første ord, han lærte, var i stedet "lossepladsen" og "rampen". Vigtige ord at kende, når møbler skal sorteres og køres de rigtige steder hen...

Senere lærte han mere dansk ved at lytte, snakke og kigge i gamle læsebøger, han fandt på hylderne - og han lærte også at spise rugbrød og drikke kaffe...

I dag er Hasan langt henne i sin danskuddannelse på Sprogcenter Vejle, og han er i gang igen i Kirkens Korshærs genbrugsbutik i Vejle, nu som frivillig i sprogpraktik en dag om ugen som supplement til danskundervisningen på Sprogcentret. "Det passer godt til mig - på skolen læ-

Hasan Bakhtiar og Edith Simonsen tager "en slapper" i forretningens behagelige stole.

rer jeg dansk grammatik og teori – her bruger jeg sproget i virkeligheden og snakker med mange mennesker. Jeg lærer også mange ting, som jeg nok ikke ville have lært på sprogskolen", fortæller Hasan.

Vi sidder i cafeen for at spise frokost og taler om "Sprogpraktik i foreninger" sammen med Edith Simonsen, der har arbejdet som frivillig i Kirkens Korshær i mange år. Hasan spiser dog ingenting i dag, for det er Ramadan, muslimsk fastetid.

Muslim i en kristen forening

Hvordan er det at være muslim i en kristen forening som Kirkens Korshær? "Det er ikke noget problem", svarer Hasan med det samme. "Vi respekterer hinanden her. Til frokost er der nogle ting, jeg ikke spiser, hvis der er svinekød i – og alle er søde til at fortælle mig, hvad jeg må spise. Men ellers er vi jo alle sammen mennesker – vi har bare en forskellig religion, og der er mange ting, vi kan lære af hinanden".

Hasan kigger på Edith, og hun fortsætter: "For mange her var det måske nok noget af en øjenåbner at møde Hasan. De fleste havde aldrig mødt en flygtning i virkeligheden, og muslimer var kun nogen, man hørte om... Det kan godt vende op og ned på fordommene at møde Hasan", siger Edith med et varmt smil.

Hasan er den yngste person blandt de frivillige, og det har han det godt med. "Det er rigtig spændende også at høre noget om Danmark i gamle dage. Folk kan fortælle mange ting, og det lærer mig noget om dansk historie og kultur både før og nu. Det har også været en stor oplevelse at være med på udflugt og se nye steder i Danmark."

Edith supplerer: "Det er selvfølgelig vigtigt for folk, at Hasan

er som han er – at de kan mærke, at han interesserer sig for de ting, de fortæller. Der kunne være andre unge mennesker, der slet ikke interesserede sig for den slags snak om gamle dage... Men Hasan er åben, og man kan mærke, at han vil være en del af sit nye land. Og så kan Hasan også tage fat. Det er vigtigt for os, at de folk, vi tager ind her, også forstår, at der er et arbejde, der skal gøres."

For Hasan har det også været interessant at deltage i medarbejdermøderne.

"Jeg synes, det er det mest spændende for mig. Der oplever jeg demokrati i praksis. Alle kan sige deres mening og være uenige og så snakke sig frem til nogle beslutninger... Og stadig være gode venner. Jeg har aldrig oplevet noget lignende i Irak!"

Det er tydeligt, at Hasan er meget glad og taknemmelig for sin tid i Kirkens Korshær: "Jeg har lært så meget og fået mig en reservefamilie her. Edith er min "mor", og jeg har også "søstre og brødre" her. Det vil altid betyde meget for mig, og jeg vil altid arbejde frivilligt og hjælpe til her."

SPROGCENTERVEJLEFREDERICIA ...i dialog

Kolofon

Redaktion: Anne-Marie Hatami-Rezania, Anne Vind Andersen, Birger Sørensen og Dorthe Nielsen (ansvarshavende).

Layout: Niels Dalager

Tryk: JTO-ELBO Grafisk

Oplag: 500

Abonnement:

... i dialog er et nyhedsbrev fra Sprogcenter Vejle og Fredericia, der informerer om sprogcentrets aktiviteter.

... i dialog udkommer fire gange om året. Du kan abonnere på en elektronisk udgave af nyhedsbrevet ved at maile til sprogcentret@vejle.dk og komme på maillisten.

Arbejdsmarkedet som omdrejningspunkt

Af Anne-Grete Jensen,
udviklingskonsulent

Indtil første marts i år havde jeg kun ringe kendskab til dansk-undervisning for udlændinge og til sprogcentres arbejde generelt. Godt nok havde jeg for nogle år siden været ansvarlig for nogle integrationsprojekter i Århus, men derfra og til at kende "Lov om danskuddannelse for voksne udlændinge" og udmøntningen af denne var der et stort spring. Ikke desto mindre "lokkede" et spændende stillingsopslag mig til at søge stillingen som erhvervs- og udviklingskonsulent på Sprogcenter Vejle.

Mit første indtryk af Sprogcenter Vejle var en stor åbenhed over for og vilje til udvikling, hvilket var en af de helt afgørende grunde til, at jeg søgte stillingen. Ved jobsamtalen blev jeg mødt med den anerkendelse og den tillid, der er så vigtig for udfoldelse af kreativitet og menneskeligt potentiale. Dette, krydret med udsigten til en række spændende ansvarsområder og arbejdsopgaver af meget forskellig karakter, fik mig til straks at takke ja, da jeg fik stillingen tilbudt. Og heldigvis har førstehåndsindtrykkene holdt stik! På trods af travlhed har jeg fra første dag oplevet rummelighed, vilje til samarbejde og - heldigvis: humor.

Udvikling – min og andres – har altid været den væsentlige drivkraft i mit arbejdsliv. Gennem de seneste ca. 16 år har jeg arbejdet som underviser, projektleder og konsulent, primært med forskellige uddannelsesinstitutioner som base. Omdrejningspunktet i mine aktiviteter har på forskellig vis været arbejdsmarkedets krav, mit fokus har været på det menneskelige potentiale og de menneskelige relationer. Uddannelsesmæssigt har jeg gennem årene erhvervet mig kompetencer i forhold til ledelse, organisations-psykologi og kompetenceudvikling, ligesom jeg er uddannet danskunderviser, læsepædagog og FVU-underviser. Fra min private base i Skanderborg har jeg haft let ved at nå frem til Århus, Horsens og Hedensted, som i de senere år har fungeret som mine arbejdsmæssige arenaer. Min stedsans bliver i øjeblikket udfordret både i

Vejle og Fredericia – Sprogcentret har jo afdelinger i begge kommuner. Jeg er taknemmelig for, at der er noget, der hedder GPS....

Som erhvervs- og udviklingskonsulent er der udfordringer nok at tage fat på, men det, jeg anser som værende mine primære opgaver, er at:

- Udvikle og implementere nye undervisningstilbud og (arbejdsmarkedsrettede) projekter i samspil med interne og eksterne samarbejdspartnere.
- Markedsføre og sælge disse, bl.a. i form af opsøgende arbejde.
- Rådgive og sparre med kunder og samarbejdspartnere i forhold til aktuelle krav og muligheder og dermed bidrage til, at udlændinge geares bedst muligt til at imødegå fremtidens udfordringer – bl.a. på arbejdsmarkedet.

Stillingen som erhvervs- og udviklingskonsulent er langt fra en ny opfindelse på Sprogcenter Vejle. En række forgængere har derfor etableret et godt fundament for mit daglige virke. Det betyder at jeg har overtaget et rigtig konstruktivt og velfungerende samarbejde med bl.a. undervisere og visitatorer, samt et godt netværk bestående af virksomheder og organisationer. Men med min ansættelse kommer "plejer" ofte under hårdt pres, da jeg i modsætning til mine forgængere ikke er sprogundervisningsspecialist. Min tilgang til opgaveløsningen er præget af de forskelligartede erfaringer, jeg har med mig, hvilket betyder, at de løsningsforslag og ideer, jeg udtænker, nok ikke altid ligger lige for, hvis man gennem mange år har været inden for sprogundervisningsområdet.

Et konkret eksempel er det nye kursuskatalog, jeg og mine kolleger i øjeblikket er i gang med at udvikle. Som noget nyt vi man fremover kunne købe kurser, procesforløb og temadage i forhold til interkulturel kommunikation og kulturforståelse på virksomheder.

Man behøver dog ikke at vente på kursuskataloget. Min læringsproces i forhold til danskundervisning for udlændinge er godt i gang, og jeg er på omgangshøjde med både lovgivning og undervisningsmuligheder, så: bare ring! Jeg står altid til rådighed som sparringspartner, og kommer gerne til en uforpligtende snak om behov og muligheder.

Af Birgitte Lebech Pépin, Jette Guldborg Schønning m. fl.
undervisere i dansk som andetsprog

Hvad er ÅSC? Og hvad kan man bruge det til?

Åbent Studiecenter er en del af Sprogcenter Vejle og udgør det, man i fagkredse kalder et fleksibelt læringsmiljø. Altså et undervisningstilbud, der er anderledes end det, man som kursist får i forbindelse med den sædvanlige undervisning. Og hvad er så det?

Det er godt, at man lærer det basale i Studiecetret, især når man ikke taler andre sprog. Og så fandt jeg også en veninde her!

*Cecilia Sottozapata, Chile
(tidligere selvbetaler, går nu på ordinært hold).*

Her på Sprogcenter Vejle varetages denne form for undervisningstilbud af Team ÅSC, der p.t. består af fem lærere/konsulenter, der arbejder her på skift. Vi har til huse i to sammenhængende og rummelige lyse og (synes vi selv!) hyggelige lokaler "over gården".

Når man træder ind, vil det første indtryk være, at her er der mange computere! Vi tilbyder al slags forskellig pc-baseret danskundervisning - både on- og offline. Samt selvfølgelig hjælp til kursister, der ikke er helt dus med en pc.

"Når man har mange bolde i luften, og det hele bare kører, er det en drøm af en arbejdsdag"

Birgitte - lærer i ÅSC

Åbent Studiecenter - Hvad sker der her?

I det hele taget hjælper vi kursisterne, så de kan arbejde efter deres egen rytme og individuelt med sproglige vanskeligheder: Ordstilling, verbernes bøjning eller særlige udtaleproblemer.

Dejligt at snakke med andre kursister her i ÅSC. Meget godt materiale, både på pc og ellers. Har lært meget her!

*Nejla, Tyrkiet
(ÅSC som led i jobplan).*

På pc'en kan man ikke blot træne skriftlige færdigheder, men også læsning, lytning og udtale. Herudover tilbyder vi også mere traditionelle "papir-opgaver".

Samtaletræning kan man få ved at tale med en af lærerne, eller med de frivillige danskere, som også kan være behjælpelige i andre sammenhænge.

Man kan arbejde med jobsøgning. Eller sidde i vores læsekrog og læse bøger, aviser eller blade.

Og vi har gruppeborde, hvor flere kursister kan samarbejde om opgaver.

Jeg vil gerne betale for at være her. Jeg har allerede lært meget, og det er et dejligt sted med venlige lærere.

*Saida Nabakooza Batte, Uganda
(selvbetaler).*

Ca. en gang om måneden har vi biograf, hvor vi viser tekstede danske kvalitetsfilm, hvortil vi forud udarbejder handouts med lidt information

God stemning! Her er altid nogen, man kan spørge om hjælp!

Anoor Aly, Syrien

(ÅSC som led i jobplan).

om filmen. Vi har i foråret fejret Dronningens fødselsdag, hvor en masse kursister kom og så "balkonscenen" på storskærm. Og vi planlægger at afholde fernisering af udstillinger udarbejdet af kursisterne på Sprogcentret.

Det er en kæmpelettelse at overtage kursister, der har gået på begynderhold i ÅSC! Så behøver de ikke at starte fra scratch, når de kommer ind på holdet.

Bernadett (lærer-kollega).

Hvem kommer i ÅSC?

ÅSC bruges af kursisterne i flere forbindelser. Først og fremmest er det ment som et tilbud, som vælges af kursister, som kommer "af sig selv", fordi de gerne selv vil gøre noget for, at deres progression bliver hurtigere. Eller fordi de er blevet tilskyndet til at komme her af læreren på deres hold.

Sprogcenterets allerførste begynderundervisning er også placeret i ÅSC. Kursisterne bliver her klædt på med

"Somme tider er her sådan en stille summen, når kursisterne sidder og arbejder. Det er utrolig tilfredsstillende at overvære"

Jette - lærer i ÅSC

"basis-dansk" inden de, efter et par uger, bliver sluset ind og kan følge med på almindelige hold. Denne organisering giver kvalitet i begynderundervisningen, og samtidig værner vi vores kursister til at arbejde selvstændigt i ÅSC fra starten af deres danskuddannelsesforløb.

"Her er det kursisten, der styrer - og læreren, der må følge trop!"

Katrine - lærer i ÅSC

I ÅSC kommer også begyndere, som endnu ikke har fået tildelt et cpr-nr., og som derfor ikke kan tilmeldes den ordinære danskuddannelse. For et beskedent månedligt beløb kan disse kursister, i hele vores åbningstid, benytte ÅSC med alle de tilbud vi har.

ÅSC bruges også i vikarøjemed. Hvis læreren på et hold er syg, kan kursisterne komme og arbejde i ÅSC. Kursisterne kender jo lærerne i ÅSC fra starten af deres undervisningsforløb på sprogcentret og er fortrolige med at være her.

Ofte kommer vores kolleger herover med deres hold for at arbejde med pc eller for at benytte andre af de faciliteter ÅSC byder på.

Det har været SUPER at gå her!

Frederico De Paula Moreira, Brasilien (selvbetalor).

Mobiltelefonen i danskundervisningen

Af Elise Kirkegård Mau, lærer i dansk som andetsprog

En dag i januar mødte Mads Bo Kristensen og Herluf Schelde fra VIFIN op i vores klasselokale med en kasse mobiltelefoner

og et spændende projekt, som bliver finansieret af Erhvervs- og Byggestyrelsen. Det blev starten på en anderledes og teknisk udfordrende undervisning!

Med udgangspunkt i erfaringer fra andre kolleger i Esbjerg og med VIFINs støtte valgte jeg at bruge mobiltelefonen som et teknisk supplement til den allerede planlagte undervisning og ikke som et selvstændigt projekt. Det gjorde, at undervisningen blev flyttet fra klasserummet og ud i virkeligheden. Nu var lytteøvelserne pludselig deres egne optagelser, kommunikationen skulle være forståelig udelukkende ved lyd, og billedsamtalerne var nu eksempler fra deres egen hverdag.

Kenedy Owino og Agnieszka Wrobel, fortæller, at det var sjovt, men også meget svært at bruge mobilen. Kenedy blev hurtigt optaget af det tekniske i telefonen og gjorde stor brug af dette, hvorimod Agnieszka havde stor glæde af optagedelen, da hendes helt store udfordring er den danske udtale. "Dog virkede det komisk, når vi ringede til hinanden i klasserummet og skulle gå ud på gangen, fordi vi kun måtte høre hinanden gennem telefonen", udtaler Agnieszka med et smil. "Ja", tilføjer Graca Rosa, som også deltog i projektet, "men

det var også rart at afprøve telefonsamtalen på skolen, så man er mere sikker, når man på arbejdet pludselig står i samme situation" Graca er til daglig stewardesse og har stor glæde af mobilundervisningen og de udfordringer og øvelser, den giver. En af øvelserne, som vakte stor morskab, var en fotoopgave, hvor alle kursister skulle gå ud på gågaden i Vejle, finde et sted, de godt kunne lide, tage et billede og derefter på klassen beskrive det fotograferede og vejen dertil. Et par minutter inde i en opgave, hvor kursisterne var ude i byen, valgte jeg at ringe til dem for at høre, hvor de var, og hvordan det gik. - "Det var sjovt" siger Megan Hadley, - " Pludselig ringer mobiltelefonen, og man skal svare helt uforberedt, mens man står på gaden, hvor alle kan høre én! Jeg kan godt lide at lave utraditionel undervisning og ikke kun sidde i klassen. Mobiltelefonen var med til at gøre det hele mere autentisk og spændende."

Agnieszka Wrobel
arbejder med mobilen

Mobilprojektet udvikler sig hele tiden, og der er nu blevet skabt platformen "Mobilearn" via internettet, hvor der kan lægges opgaver, optagelser og billeder ind på et fælles forum. Desuden har kursisterne mulighed for at gå rundt i byrummet og løse forskellige opgaver ved hjælp af en kode, som aflæses af telefonen, og det kaldes "MobiSticks". Teknologien giver nye muligheder for pædagogikken til fordel for såvel undervisere som kursister, selv om udfordringerne til tider er store.

Besøg i den fynske hovedstad

Af Maria Boleman Jensen, underviser i dansk som andetsprog

Når den danske natur og vejret viser sig fra sin bedste side i maj måned, tager Danskuddannelse 3 kursisterne på deres årlige ekskursion. Hvert år bliver der nøje valgt et sted eller nogle personer, som kursisterne har beskæftiget sig med eller kommer til at beskæftige sig med i løbet af deres danskuddannelse. I fjor og året før gik turen i vikingernes fodspor, men i år faldt valget på den fynske hovedstad, Odense, mere præcist på H. C. Andersen og Den fynske Landsby.

Seks klasser kørte af sted i en stor bus i strålende solskin og behagelig forårsvarme. Turen gik mod Fyn over det blå Lillebælt, gennem flotte grønne landskaber og langs gule rapsmarker. I bussen var der en munter stemning. Alle smilede og var forventningsfulde. Det blev gang på gang nævnt, hvor heldige vi var med vejret. (Man kan tælle de perfekte solskinsdage i foråret på en hånd i år.) Vores første mål var H. C. Andersens Hus i Odense.

De fleste af vores kursister har kendskab til Danmarks mest berømte forfatter og digter, H. C. Andersen, og hans forfatterskab - de har nemlig læst mange af hans eventyr på deres eget sprog i deres hjemland. Men i anledning af turen var der blevet arbejdet flittigt med hans eventyr på dansk. Der var blevet snakket om den tid, hvor han levede, om de historiske og om de kulturelle begivenheder i det 19. århundrede.

Efter en litterær oplevelse i H. C. Andersens Hus ventede en duft- og synsoplevelse på os, da vi sejlede på Odense Å. Floraen var i blomst, og de gamle palæagtige huse udgjorde perfekte omgivelser for os. En af kursisterne udbrød spontant: "Jeg vil flytte til Odense, jeg vil aldrig herfra!"

Åen førte os til vores næste mål, Den fynske Landsby. Nu befandt vi os pludselig i bondesamfundet i 1800-tallet. Husene og udstillingen i husene fortæller om dagliglivet på landet. Gennem dukkeudstillinger kan man få et indblik i det liv, der har været levet i og omkring husene. De levende dyr forvandler historien til en levende historie. Man får et indtryk af livsvilkår og samfundsforhold i landbosamfundet.

Det er ikke nok kun at lære om den danske kultur og historie fra bøgerne, det er også nødvendigt at opleve suset med vores sanser. Derfor hjælper den slags ture kursisterne med at komme i nærkontakt med personer og steder, som de kun har læst om i bøgerne.

Disse fælles oplevelser bryder også grænserne mellem klasserne og giver mulighed for, at kursisterne lærer hinanden og lærerne bedre at kende og giver levende stof til danskundervisningen.

Det er planen, at der i fremtiden bliver 2 ture om året for Danskuddannelse 3 kursisterne, én om foråret og én om efteråret.

Lovændringer en masse

Af Dorthe Nielsen, forstander

“Med lov skal land bygges”, Jyske lov 1241 “Ukendskab til loven diskulperer ikke”

Man kan ikke just beskyldte vores lovgivende forsamling for at ligge på den lade side med hensyn til lovgivning inden for udlændingeområdet. I sidste Folketingssamling blev der vedtaget rigtig mange lovændringer inden for dette område inklusive danskundervisningsområdet. Nogle lovændringer trådte i kraft 1.1.2010, nogle 1.7.2010, og andre igen 1.8.2010.

Når der lovgives inden for vort fagområde, følger forstanderen i sagens natur med lige fra lovforslaget sendes i høring, giver måske input til forstanderforeningens høringsvar, til lovforslaget fremsættes, til udvalgets tre behandlinger samt lovforslagets vedtagelse.

Dernæst afventes nye bekendtgørelser og tit også vejledninger.

Og så skal det hele implementeres i organisationen og i forhold til eksterne samarbejdspartnere.

Og hvad er der så vedtaget af ændringer angående danskundervisningsloven i sidste Folketingssamling? Jo såmænd bare følgende: Finansieringen af danskundervisningen er ændret, nyt uddannelses tilbud er indført, nogle målgrupper har fået begrænset eller helt hindret deres adgang til danskundervisning (au pair-personer og udvekslingsstudenter), nyt kursus i danske kultur- og samfundsforhold er indført, administrative ændringer som led i afbureaukratiseringsbestræbelser er indført.

Og disse ændringer er ikke blevet vedtaget på én gang og træder ikke i kraft på én gang. Nej, det er sket succesivt henover året. Og dette medfører, at bekendtgørelser således også ændres succesivt hen over året. Og vejledningerne, ja de når som regel ikke at komme før efter lovens ikrafttræden.

For os resulterede det i den groteske situation, at, efter de første lovændringer var vedtaget, kom den nye uddannelsesbekendtgørelse. Da vi læste den, kunne vi straks konstatere, at den var “forkert”, idet nye ændringsforslag var på vej gennem Folketinget, der gjorde den forældet allerede inden ikrafttræden. Og to måneder senere den 24. juni kom så endnu en ny uddannelsesbekendtgørelse, der skulle gælde fremover.

Det er lidt svært for de ansvarlige ledere og andre ansatte rundt om i systemerne at bevare overblikket i sådanne situationer, hvor lovgivningen næsten falder over sig selv; der kan let begås fejl, idet man træffer afgørelser på baggrund af en pludselig forældet lovgivning. Og vi ved jo alle; at loven skal følges og at ukendskab til gældende lov ikke frikender for skyld.

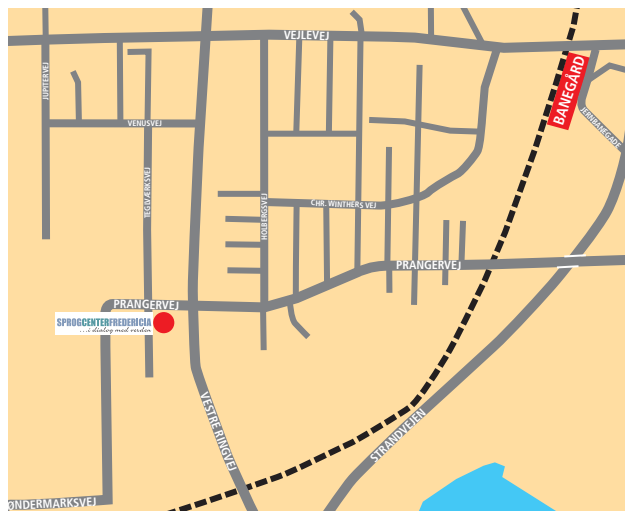
De mange lovændringer inden for udlændingeområdet berører i særlig grad de udlændinge, der er i landet eller påtænker

at komme hertil. Spørgsmålet er her, hvordan de skal kunne følge med i, hvad gældende ret i Danmark er lige p.t. Kloge hoveder har regnet ud, at der siden 2002 er sket ændringer inden for den omfattende udlændingelovgivning i gennemsnit hver 8. måned. Vi, der arbejder inden for området, har lige nu svært ved at følge med, edb software-leverandørerne kan ikke følge med i ændring af deres systemer, og konsekvensen er, at flere ændringer først kan implementeres hen over efteråret. Forsigtigt vil jeg gerne opfordre lovgiverne til at holde en pause inden for vort arbejdsområde.

SPROGCENTERVEJLE ...i dialog med verden

Klostergade 4 · 7100 Vejle
Tlf. 76 81 38 00 · sprogcenret@vejle.dk
www.sprogcentervejle.dk
Åbningstid: mandag - torsdag 7.30-15.45
fredag 7.30-14.00

SPROGCENTERFREDERICIA ...i dialog med verden

Prangervej 111 · 7000 Fredericia
Tlf. 76 81 38 63 · sprogcenret@vejle.dk
www.sprogcenterfredericia.dk
Åbningstid: mandag - fredag 8.00-14.30

SPROGETPÅARBEJDEDANSKICENTRUMKULTUR
RISPILINTERNATIONALMILJØDIALOGOGBEVÆ
GELSEVIDENOGUDVIKLINGMÅLOGRESULTATER